

AANVULLENDE OVEREENKOMST

tussen

(1) NATIONALE-NEDERLANDEN LEVENSVZERZEKERING MAATSCHAPPIJ N.V.

(2) ING LEVENSVZERZEKERINGEN RETAIL N.V.

(3) RVS LEVENSVZERZEKERING N.V.

en

(4) STICHTING VERLIESPOLIS

~~(5) STICHTING WOEKERPOLIS CLAIM~~

en

(6) VERENIGING VAN EFFECTENBEZITTERS

(7) VERENIGING EIGEN HUIS

~~(8) VERENIGING CONSUMENT & GELDZAKEN~~

PARTIJEN:

Enerzijds:

- I. de naamloze vennootschap **Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.**, statutair gevestigd te Rotterdam, kantoorhoudende te Rotterdam (hierna: "NN");
- II. de naamloze vennootschap **ING Levensverzekeringen Retail N.V.**, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te Amsterdam (hierna: "ING Retail");
- III. de naamloze vennootschap **RVS Levensverzekering N.V.**, statutair gevestigd te Rotterdam, kantoorhoudende te Ede (hierna: "RVS");

hierna gezamenlijk aan te duiden als: "Verzekeraars"

Anderzijds:

- IV. de **Stichting Verliespolis**, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te 's-Gravenhage (hierna: "Stichting Verliespolis");
- ~~V. de **Stichting Woekerpolis Claim**, statutair gevestigd te Amstelveen, kantoorhoudende te Amsterdam (hierna: "Stichting WPC");~~
- en
- VI. de **Vereniging van Effectenbezitters**, statutair gevestigd te 's-Gravenhage, kantoorhoudende te 's-Gravenhage (hierna: "VEB");
- VII. de **Vereniging Eigen Huis**, statutair gevestigd te Amersfoort, kantoorhoudende te Amersfoort (hierna: "VEH");
- ~~VIII. de **Vereniging Consument & Geldzaken**, statutair gevestigd te Amsterdam, kantoorhoudende te Amsterdam (hierna: "VCG");~~

hierna gezamenlijk aan te duiden als: "Belangenorganisaties"

Verzekeraars en Belangenorganisaties worden hierna gezamenlijk aangeduid als "Partijen"

OVERWEGENDE:

- (A) Partijen hebben vandaag een Vaststellingsovereenkomst gesloten die voorziet in een collectieve regeling met betrekking tot door Verzekeraars aangeboden Beleggingsverzekeringen (de "Vaststellingsovereenkomst").
- (B) Naast Beleggingsverzekeringen hebben Verzekeraars ook een aanzienlijk aantal individuele particuliere levensverzekeringen aangeboden met vermogensopbouw op basis van een combinatie van sparen tegen een vaste rente die gedurende een bepaalde periode wordt gegarandeerd enerzijds, en beleggingen in participaties anderzijds. Deze verzekeringen worden wel hybride verzekeringen genoemd.
- (C) Partijen wensen gelijktijdig met de Vaststellingsovereenkomst met betrekking tot Beleggingsverzekeringen te komen tot een vergelijkbare regeling met betrekking tot hybride verzekeringen. Hiertoe sluiten Partijen de onderhavige Aanvullende Overeenkomst. Het hierna te noemen maximum kostenpercentage dat zal worden gehanteerd voor het spaardeel van hybride verzekeringen is het resultaat van onderhandelingen tussen Partijen en mede gekozen in het licht van de te hanteren berekeningssystematiek en is daarmee geenszins een kostennorm naar de toekomst voor deze producten.
- (D) Vanwege de uitbreiding van de regeling met hybride verzekeringen achten partijen het geboden de Vaststellingsovereenkomst op onderdelen te wijzigen en aan te vullen met specifieke regelingen voor de hybride verzekeringen.
- (F) Daartoe sluiten Partijen vandaag de Aanvullende Overeenkomst. Voor zover een bepaling van de Aanvullende Overeenkomst strijdig mocht zijn met die van de Vaststellingsovereenkomst, prevaleert de bepaling uit de Aanvullende Overeenkomst.

KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

1. STREKKING VAN DE AANVULLENDE OVEREENKOMST

- 1.1 De Aanvullende Overeenkomst breidt de in de Vaststellingsovereenkomst getroffen regeling uit tot alle hybride verzekeringen van Verzekeraars en/of hun Groepsmaatschappij(en), die tot stand zijn gekomen vóór 1 januari 2008 of waarvan de offerte dateert van vóór 1 januari 2008, waarop Nederlands recht van toepassing is en waarop ten tijde van de totstandkoming de toenmalige Pensioen- en Spaarfondsenwet (thans de Pensioenwet) niet van toepassing was (hierna: Hybride Verzekeringen).

- 1.2 Verzekeraars verklaren tot 1 januari 2008 slechts één soort Hybride Verzekering te hebben gevoerd. Deze komt voor onder de namen zoals opgesomd in **Bijlage 1**. Achter elke productnaam is aangegeven welke voorwaarden op het product van toepassing zijn. Deze voorwaarden zijn op een enkel detail na gelijk. De voorwaarden zijn aan bijlage 1 gehecht.
- 1.3 Tussen Partijen gelden ten aanzien van de Hybride Verzekeringen dezelfde rechten en verplichtingen als welke gelden ten aanzien van Beleggingsverzekeringen op grond van de Vaststellingsovereenkomst, voor zover daarvan niet wordt afgeweken in deze Aanvullende Overeenkomst.

2. BIJZONDERE BEPALINGEN AANGAANDE KOSTENMAXIMERING

- 2.1 Verzekeraars zullen per een door Verzekeraars nog nader vast te stellen datum, die gelegen is binnen 1,5 jaar na ondertekening van deze Aanvullende Overeenkomst, de voorwaarden en productformularen van Hybride Verzekeringen zo aanpassen dat in die gevallen waarin sprake is van toepassing van een negatieve marktwaardecorrectie deze ook in positieve zin wordt toegepast. Deze aanpassing zal met terugwerkende kracht worden doorgevoerd. Onder terugwerkende kracht in de zin van dit artikellid wordt uitsluitend verstaan het terugstorten van de vóór datum invoering van de aangepaste voorwaarden en productformularen geïncasseerde negatieve marktwaardecorrecties. Van een geïncasseerde negatieve marktwaardecorrectie wordt tevens geacht sprake te zijn, indien de negatieve marktwaardecorrectie met de poliswaarde is verrekend of daarop in mindering is gebracht. Nog niet geïncasseerde maar vóór datum invoering van de aangepaste voorwaarden en productformularen wel verschuldigde negatieve marktwaardecorrecties zijn niet langer verschuldigd. Deze bepaling zal niet tot gevolg hebben dat vóór datum invoering van de aangepaste voorwaarden en productformularen niet in rekening gebrachte en/of geïncasseerde negatieve marktwaardecorrecties alsnog in rekening worden gebracht en/of geïncasseerd. Vanaf datum invoering gelden de aangepaste voorwaarden en productformularen.
- 2.2 Indien sprake is van aanpassing met terugwerkende kracht, zoals bedoeld in artikel 2.1 van deze Aanvullende Overeenkomst, kunnen Verzekeraars voor Hybride Verzekeringen gedurende de gehele looptijd van de Hybride Verzekering de kosten op het spaardeel van de betreffende verzekering maximeren tot 1% van het actuele spaarsaldo per jaar, ongeacht de hoogte van de bruto premie inleg. Indien van genoemde aanpassing met terugwerkende kracht geen sprake is, zal het hiervoor genoemde percentage 0,75% bedragen, welk percentage alsdan gedurende de gehele looptijd van de Hybride Verzekering van toepassing is. De kosten op het beleggingsdeel van de betreffende verzekering worden gemaximeerd tot het percentage dat volgens artikel 2.1 van de Vaststellingsovereenkomst op de verzekering van toepassing is, uitgaande van de bruto premie inleg zoals daar gedefinieerd.
- 2.3 In de normkostenberekening als bedoeld in artikel 2.2 (b) van de Vaststellingsovereenkomst wordt op het beleggingsdeel uitgegaan van een netto rendement gelijk aan het herleide bruto fondsrendement verminderd met het daarop toepasselijke maximum kostenpercentage (op jaarbasis) en op het spaardeel van een netto rendement gelijk aan de vaste rentevergoeding

verminderd met het op grond van deze Aanvullende Overeenkomst toepasselijke maximum kostenpercentage (op jaarbasis).

- 2.4 In afwijking van het bepaalde in bijlage 5 bij de Vaststellingsovereenkomst zal ten aanzien van de Hybride Verzekeringen de compensatie in geval van artikel 3.3 van de Vaststellingsovereenkomst ("Hefboom- en inteereffecten") voor wat betreft het spaardeel worden gerekend met de vaste rente die wordt vergoed over het spaardeel in plaats van met een bruto fondsrendement van 6%. Voor het overige zal het bruto fondsrendement van 6% wel worden gehandhaafd.

3. FORMULES

- 3.1 De formules die worden gehanteerd voor de berekening van de eventuele vergoedingen op grond van artikel 2 van deze Aanvullende Overeenkomst zijn uitgeschreven in **Bijlage 2**. Deze formules wijken uitsluitend af van de formules beschreven in bijlage 8 van de Vaststellingsovereenkomst indien en voor zover dit noodzakelijk is in verband met de specifieke, afwijkende kenmerken van Hybride Verzekeringen.

4. ONTBINDING, NIETIGHEID EN Vernietigbaarheid

- 4.1 Partijen doen afstand van de bevoegdheid om de Aanvullende Overeenkomst te ontbinden, nietig te verklaren of te vernietigen of zich bij wijze van verweer op ontbinding, nietigheid of vernietiging te beroepen.

5. VERSCHAFTE INFORMATIE

- 5.1 Verzekeraars garanderen terzake van de Hybride Verzekeringen dat:
- de polishouders op ieder gewenst moment en zonder enige beperking (anders dan fiscale beperkingen, de uit polisvoorwaarden blijkende aankoop-, verkoop- en switchkosten (ook wel aangeduid als administratiekosten) en de uit de polisvoorwaarden blijkende marktwaardecorrectie) de mogelijkheid heeft te switchen tussen het beleggingsdeel en het hypotheekrentefonds met dien verstande dat de waarde van het hypotheekrentefonds nimmer meer mag zijn dan het niet afgeloste deel van de hypothecaire geldlening;
  - bij switchen van en naar het hypotheekrentefonds geen op- of afslagen, kosten of andere inhoudingen hoe genaamd dan ook in rekening worden gebracht (anders dan uit de polisvoorwaarden blijkende aankoop-, verkoop- en switchkosten (ook wel aangeduid als administratiekosten) en de uit de polisvoorwaarden blijkende marktwaardecorrectie);

- bij storting in het hypotheekrentefonds de volledige inleg (onder aftrek van de in rekening te brengen kosten en risicopremie) rentedragend is tegen het terzake van de hypothecaire financiering overeengekomen rentepercentage; de eventuele marktwaardecorrectie zoals bedoeld in de polisvoorwaarden wordt afzonderlijk bij de polishouder in rekening gebracht;
- bij onttrekking aan het hypotheekrentefonds het volledige saldo daarvan vermeerderd met de gedurende de looptijd ervan opgebouwde rente en verminderd met de in rekening gebrachte kosten en risicopremie beschikbaar is voor herbelegging in beleggingsfondsen; de eventuele marktwaardecorrectie zoals bedoeld in de polisvoorwaarden wordt afzonderlijk bij de polishouder in rekening gebracht;
- binnen Hybride Verzekeringen komen geen garanties voor op het totale rendement van de Hybride Verzekering of op het kapitaal van de Hybride Verzekering op de einddatum; en
- alle garanties als hier opgenomen zijn juist op het moment van ondertekening van de Overeenkomst alsmede, rekening houdend met het bepaalde in artikel 2.2 van deze Aanvullende Overeenkomst, over de volledige periode dat Hybride Verzekeringen zijn en zullen worden aangeboden.

5.2 Ingeval van schending van enige in artikel 5.1 bedoelde garantie zullen Partijen in overleg treden over de wijze waarop deze Aanvullende Overeenkomst zodanig zal worden aangepast, dat Polishouders in dezelfde situatie worden gebracht als waarin zij zouden hebben verkeerd als de werkelijkheid in overeenstemming zou zijn geweest met de garantie.

6. RECHTS- EN FORUMKEUZE

6.1 Op de Vaststellingsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

6.2 Alle geschillen die tussen Partijen mochten ontstaan naar aanleiding van of verband houdend met de Vaststellingsovereenkomst zullen worden beslecht door arbitrage Vaststellingsovereenkomstig het Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut. Het scheidsgerecht zal bestaan uit drie arbiters en oordelen naar de regelen des rechts. De arbitrage zal worden gevoerd in de Nederlandse taal. De plaats van arbitrage is Amsterdam.